

EUROOPAN PARLAMENTTI

2014 - 2019

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

2014/2235(INI)

7.5.2015

LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

kilpailukykyisten unionin työmarkkinoiden luomisesta 2000-lukua varten:
taitojen ja pätevyysien sovittaminen kysyntään ja työmahdollisuuksiin
keinona toipua kriisistä
(2014/2235(INI))

Valmistelija: Ilhan Kyuchyuk

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että työmarkkinoiden tarpeet, kuten myös taidot, tekniikat ja työt, muuttuvat nopeasti; katsoo, että yhtenä syynä EU:n korkeaan työttömyysasteeseen on se, että ammattitaidon tarjonta ja kysyntä eivät nykyään kohtaa: vuonna 2014 useita miljoonia työpaikkoja jäi täyttämättä, koska niihin ei löydetty päteviä työntekijöitä; painottaa, että tarvitaan kattava pitkän aikavälin strategia, johon yhdistetään välittömät toimenpiteet, jotta koulutusjärjestelmiä kaikilla tasoilla, myös ammattikoulutusta, voidaan mukauttaa työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin; kannustaa tässä yhteydessä liike-elämän ja oppilaitosten tiiviimpää yhteistyötä, jotta työntekijät voidaan ottaa mukaan opinto-ohjelmien kehittämiseen ja arviointiin sen varmistamiseksi, että kehitetään tehokkaasti niitä taitoja, joille on kysyntää työmarkkinoilla;
2. on sitä mieltä, että investoiminen ammattitaidon sovittamiseen vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita ja työmahdollisuuksien luominen tätä kautta eivät riitä elvyttämään taloutta kriisistä; korostaa työpaikkojen puutteen johtuvan yleensä siitä, että Euroopan talous ei kasva, ja toteaa, että ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus ei vielä ole korkeiden työttömyyslukujen pääsyy; on kuitenkin yhtä mieltä siitä, että tulevaisuudessa talouden vähitellen elpyessä ammattitaidon tarjonnan ja kysynnän kohtaamattomuus on kasvava ongelma, minkä vuoksi kaikilla tasoilla olisi vahvistettava toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on tuoda koulutus ja työmarkkinat lähemmäs toisiaan; katsoo, että älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun saavuttamiseksi ja työpaikkojen luomiseksi Euroopassa tarvitaan selkeään taloudelliseen ja sosiaaliseen näkemykseen perustuva kokonaisvaltainen lähestymistapa, jota tuetaan vahvalla, älykkäällä ja ammattitaitoisella työvoimalla, jonka tarkoituksena on vastata työmarkkinoiden tarpeisiin;
3. korostaa niiden unionin aloitteiden merkitystä, joilla pyritään lisäämään työmarkkinoiden ja koulutusjärjestelmien avoimuutta, kannustamaan liikkuvuutta ja luomaan mahdollisuuksia, ja toteaa, että tällaisia aloitteita ovat muun muassa eurooppalainen tutkintojen viitekehys, Europass-ansioluettelo, eurooppalainen osaamispassi, Euroopan ammatillisen liikkuvuuden portaali (EURES), osaamisyhteenliittymät ja eurooppalainen oppisopimusyhteenliittymä; kehottaa edistämään näitä aloitteita voimakkaammin, jotta voidaan saada aikaan parannuksia Euroopan työmarkkinoilla;
4. katsoo, että nuorisotyöttömyyden torjuntaan tähtääviä nuorisotakuuta, nuorisotyöllisyysaloitetta ja EU:n osaamispanoraamaa olisi jatkettava ja kehitettävä niin, että jatketaan niiden kestoa ja lisätään niistä myönnettäviä varoja; korostaa, että EU:n osaamispanoraama toimii keskitettynä yhteyspisteenä, josta saa tietoa osaamistarpeesta eri ammateissa ja eri aloilla Euroopassa; painottaa, että EU:n osaamispanoraaman verkkosivustolla saatavilla oleva tieto voi auttaa poliittisia päätöksentekijöitä ja kaikkia mukanaolevia toimijoita tekemään tietoisempia päätöksiä, jotta voidaan integroida nuoret pysyvästi työmarkkinoille ja helpottaa siirtymistä koulutuksesta työelämään;

5. korostaa, että nuorilla on usein entistä enemmän vaikeuksia siirtyä koulutuksesta työelämään, minkä vuoksi nuoret ovat yleensä muita alttiimpia työttömyydelle ja he päätyvät muita todennäköisemmin heikkolaatuisiin ja epävarmoihin työpaikkoihin;
6. korostaa taitojen/osaamisen, pätevyyksien ja ammattien eurooppalaisen luokituksen (ESCO) merkitystä ja toteaa, että aloitteen yhteydessä yksilöidään ja luokitellaan EU:n työmarkkinoiden ja koulutuksen kannalta merkityksellisiä taitoja, osaamista, pätevyys- ja ammatteja unionin 25:llä kielellä;
7. korostaa, että koulutukseen kaikilla tasoilla olisi sisällytettävä yrittäjäkoulutusta, sillä yrittäjähengen herättäminen nuorten keskuudessa varhaisessa vaiheessa on tehokas tapa torjua työttömyyttä ja erityisesti nuorisotyöttömyyttä; kehottaa tässä yhteydessä yliopisto- ja yritysmaailmaa aktiiviseen vuoropuheluun ja yhteistyöhön kehittämään koulutusohjelmia, jotka varmistavat nuorille tarvittavat taidot ja pätevyyden;
8. kehottaa ottamaan paremmin selvää nykyisistä ja tulevista osaamistarpeista ja kehottaa kehittämään nykyistä EU:n osaamispanoraamaa, jotta voidaan tunnistaa paremmin osaamisvaje ja osaamisessa olevat puutteet tietyillä aloilla, tietyissä ammateissa ja tietyillä alueilla ja varmistaa se, että tietoa osaamistarpeista kerätään ja tieto käsitellään ja sitä levitetään päätöksentekijöiden ja julkisten viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja työnantajien keskuudessa, jotta tulevat kehityssuunnaukset voidaan ennakoida paremmin;
9. muistuttaa ammatillisen koulutuksen merkityksestä sille, että voidaan parantaa nuorten työllistettävyyttä ja ammatillista pätevoitymistä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lujittamaan ammatillisen koulutuksen kykyä vastata työmarkkinoiden tarpeisiin siten, että ammatillisesta koulutuksesta tehdään olennainen osa koulutusjärjestelmää, ja takaamaan korkeat pätevyysvaatimukset ja laadunvarmistuksen tässä yhteydessä;
10. kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään sellaisia laadukkaita oppisopimus- ja harjoittelujärjestelmiä, jotka antavat nuorille mahdollisuuden työskennellä innovatiivisten hankkeiden parissa uusien tuotteiden, teknologioiden tai markkinoiden kehittämisessä ja jotka liittyvät selkeästi olemassa oleviin koulutusohjelmiin, jotta voidaan lisätä nuorten mahdollisuuksia luoda yhteyksiä työmarkkinoihin ja hankkia hyödyllisiä työhön liittyviä taitoja;
11. korostaa sitä tärkeää tehtävää, joka oppilaitoksilla on opiskelijoiden taitojen ja pätevyysien kehittämisessä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään korkealaatuista ja kohdennettua uraohjausta koko kouluajalle, jotta voidaan auttaa nuoria tekemään oikeat päätökset koulutus- ja uravalinnoissaan;
12. korostaa teoriaopinnot ja käytännön harjoittelun yhdistävän oppisopimuskoulutuksen merkitystä ja toteaa, että oppisopimuskoulutus on keskeinen tekijä työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavien taitojen ja pätevyysien kehittämisessä, ja kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään tällaisia ohjelmia opetussuunnitelmiinsa, jotta voidaan tarjota sellaista käytännön kokemusta, jota tarvitaan sujuvan koulutuksesta työelämään siirtymisen varmistamiseksi;
13. korostaa, että toimia, joilla pyritään Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti laskemaan koulutuksen keskeyttämisaste alle 10 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä, on vahvistettava

ja toimet on kohdennettava paremmin, ja katsoo, että samalla on otettava huomioon, että koulutuksen keskeyttäminen on unionissa pitkään jatkunut ongelma, joka vaikuttaa haitallisesti asianomaisten nuorten työllistyvyyteen ja sosiaaliseen integraatioon;

14. muistuttaa, että koulutukseen investoiminen ja työmarkkinoiden kysyntään ja yhteiskunnan tarpeisiin vastaavien taitojen kehittäminen on olennaista sekä kasvun ja kilpailukyvyn että eurooppalaisen tietoisuuden, itsensä kehittämisen ja itseluottamuksen kannalta; huomauttaa, että yrittäjyys edellyttää monialaisten taitojen kehittämistä, ja toteaa, että tällaisia taitoja ovat esimerkiksi luovuus, kriittinen ajattelu, ryhmätyötaidot ja aloittekyky ja että nämä myötävaikuttavat nuorten henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehitykseen ja helpottavat heidän pääsyään työmarkkinoille varhaisemmassa vaiheessa; korostaa, että tällaisia investointeja olisi tuettava luomalla voimakkaampia synergiavaikutuksia eurooppalaisten ja kansallisten aloitteiden välillä, siten että otetaan mukaan eri koulutusalat, ja muut asian kannalta merkitykselliset alat, kuten työllisyys, sosiaalipolitiikka, nuorisopolitiikka ja kulttuuri, ja tiivistetään yhteistyötä sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten ja yritysten, välillä, jotta voidaan varmistaa, että opetussuunnitelmat vastaavat työmarkkinoiden tarpeita;
15. muistuttaa jäsenvaltioiden sitoumuksesta investoida korkea-asteen koulutukseen ja kehottaa tämän vuoksi parantamaan asteittain koulutusvaatimuksia kaikissa eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan, että koulutus on välttämätön investointi, ja investoimaan vähintään 2 prosenttia bkt:stään koulutukseen ja säästämään tämän alan määrärahojen vähennyksiltä; kehottaa komissiota lujittamaan edelleen koulutuksen asemaa Eurooppa 2020 -strategiassa siten, että eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden (ET 2020) yleistavoitteet liitetään Eurooppa 2020 -strategian tarkistamiseen;
16. korostaa, että elinikäinen investoiminen inhimilliseen pääomaan ja osaamiseen ja erityisesti nykyisen työvoiman ja kouluttamattomien työntekijöiden osaamisen täydentäminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan torjua pitkäaikaistyöttömyyttä ja tarjota korkealaatuisia työpaikkoja; kehottaa EU:ta asettamaan selkeitä tavoitteita elinikäisen oppimisen menetelmille puuttuvien taitojen hankkimiseksi ja ulottamaan viestintä-, kieli- ja digitaaltaitojen koulutuksen ikääntyviin työntekijöihin ja erityisesti yli 30-vuotiaisiin alhaisen osaamistason työntekijöihin ja koulupudokkaisiin;
17. katsoo, että koulutuksella on ratkaiseva asema tutkimuksen ja innovaatiotuotoksen edistämisessä ja se lisää näin mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen korkeasti koulutettua työvoimaa vaativilla aloilla ja Euroopan talouden kilpailukykyä;
18. painottaa, että on tärkeää varmistaa yhdenvertaiset mahdollisuudet ja koulutukseen pääsy erityisesti muita heikommassa asemassa oleville ryhmille sekä tarjota tehokasta tukea sosiaalisen syrjäytymisen torjunnassa ja työhön pääsyn helpottamisessa;
19. korostaa epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen, vapaaehtoistoiminnan ja elinikäisen oppimisen tärkeää roolia taitojen ja pätevyyksien kehittämisessä, erityisesti sellaisten monialaisten taitojen kehittämisessä, jotka ovat sovellettavissa monissa yhteyksissä, ja toteaa, että tällaisia taitoja ovat esimerkiksi yrittäjätaidot, tietotekniset taidot, henkilökohtaiset taidot ja kielitaito; kehottaa unionia parantamaan pääsyä aikuisoppimiseen ja toisen mahdollisuuden tarjoavaan koulutukseen; kehottaa työnantajia

ja koulutuksen järjestäjiä validoimaan ja tunnustamaan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen;

20. korostaa, että on tärkeää kehittää digitaalista osaamista osana elinikäistä oppimista, sisällyttää verkkomedia ja uudet teknologiat opetussuunnitelmiin ja kehittää digitaalista lukutaitoa ja medialukutaitoa ensimmäisiltä koululuokilta lähtien ja jatkuen koko kouluajan; korostaa, että on kehitettävä innovatiivisia oppimistapoja ja laajennettava verkko- ja etäopintojen saatavuutta avointen oppimisresurssien avulla, ja toteaa, että nämä edistävät kaikkien yhdenvertaisia mahdollisuuksia saada koulutusta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan tieto- ja viestintätekniikan käyttömahdollisuuksia kaikissa oppilaitoksissa; katsoo, että opettajille on annettava koulutusta, joka keskittyy näihin taitoihin sekä tehokkaisiin tapoihin välittää ne nuorille;
21. korostaa opettajien ja kasvattajien ratkaisevaa roolia opiskelijoidensa jatkokehitykselle; tukee lukuisia aloitteita, joilla pyritään korjaamaan pätevien opettajien ja kouluttajien puute jäsenvaltioissa, ja suosittaa lisätoimenpiteitä opettajien ja kouluttajien houkuttelemiseksi, palvelukseen ottamiseksi ja kouluttamiseksi, ja toteaa, että tähän kuuluu myös opetussuunnitelmien nykyaikaistaminen ja henkilöstökoulutus; kehottaa jäsenvaltioita parantamaan opettajien ja kouluttajien pätevyyttä ja antamaan heille mahdollisuuden jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen ja tarjoamaan tukea ja edellytykset, jotta he voivat maksimoida opetustaitonsa, erityisesti ammattikoulutuksen, monialaisten taitojen ja aikuisoppimisen aloilla;
22. muistuttaa, että talouden taantumassa ihmisten on vaikeampi löytää työpaikkoja ja he joutuvat hyväksymään työpaikkoja, joiden koulutusvaatimukset ovat alhaisemmat kuin heidän aikaisemmissa työpaikoissaan; korostaa, että tämän vuoksi korkeaa ammattitaitoa vaativien työpaikkojen luomisen kautta saavutettava kasvu sekä ponnistukset, joilla edistetään työpaikkojen luomista helpottamalla investointeja uusiin aloihin, ovat merkityksellisiä keinoja, joilla voidaan vähentää unionin talouksissa esiintyvää työntekijöiden ylikoulutusta;
23. painottaa, että on varmistettava joustavat koulutusväylät korkea-asteen koulutuksen, ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksen, keskiasteen jälkeisen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen sekä virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen välillä; painottaa sitä suurta merkitystä, joka opintosuoritusten siirrolla ja akateemisten tutkintojen ja vastaavien ammattipätevyyksien tunnustamisella sekä kansainvälisillä opintojaksoilla on erityisesti silloin, kun nämä on hankittu muissa kuin kotiyliopistoissa, esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman yhteydessä; tähdentää, että tehokas ja riippumaton laadunvarmennus on ennakkoehto pätevyysien paremmalle tunnustamiselle;
24. ottaa esille sen tosiasian, että unionissa on osaamisvaje luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM-aineiden) aloilla, kun taas yhteiskuntatieteen alan tutkimuksen suorittaneista on ylitarjontaa; on sitä mieltä, että unionin ja jäsenvaltioiden tasolla tarvitaan uusia aloitteita, jotta voidaan torjua pullonkauloja STEM-aineisiin liittyvissä työpaikoissa ja opinnoissa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla lisätään STEM-aineiden houkuttavuutta ja arvostusta sekä kannustetaan nuoria, myös naisia, opiskelemaan STEM-aineita;
25. korostaa, että on tärkeää huomioida lasten tarpeet koulussa hyvin nuoresta iästä alkaen;

suosittaa, että jäsenvaltiot hyväksyvät innovatiivisia toimenpiteitä ja sisällyttävät ne oppimisprosesseihin koulussa ja sen ulkopuolella ja uudistavat ja nykyaikaistavat kouluympäristöjä, opetusmenetelmiä ja opettajien osaamista; kehottaa mukauttamaan opetussuunnitelmia jäsenvaltioissa niin, että niihin sisältyy muihin maihin kouluvuoden aikana tehtäviä luokkaretkiä, niin että koulutus viedään luokkahuoneen ulkopuolelle jo hyvin varhaisessa vaiheessa;

26. huomauttaa, että vielä 2000-luvullakin on tilaa perinteiselle taitotiedolle, joka synnyttää pysyviä työpaikkoja, joita ei voi siirtää muualle, ja toteaa, että Euroopassa on huippuosaamista monella tällaisella alalla; kehottaa tukemaan näiden perinteisten taitojen säilyttämistä ja siirtämistä tuleville sukupolville koulutuksen kautta ja mahdollisuuksien mukaan niin, että perinteiset taidot yhdistetään uudenlaiseen taitotietoon, myös digitaalisiin taitoihin, jotta voidaan maksimoida niiden potentiaali;
27. panee merkille, että EU:n perustana on henkilöiden vapaa liikkuvuus, ja huomauttaa, että tämä koskee erityisesti työntekijöitä; huomauttaa, että kieltenopiskelusta ja varsinkin eurooppalaisten kielten opiskelusta on tärkeää tehdä osa elinikäistä oppimista, ja katsoo, että kieltenoppimista olisi kannustettava, sillä se helpottaa työntekijöiden liikkuvuutta ja laajentaa työnäkymiä;
28. kehottaa laatimaan ennakoivan ja tulossuuntautuneen eurooppalaisen osaamisstrategian kansallisten osaamisstrategioiden ohjenuoraksi ja sisällyttämään strategiat kansallisiin työllisyys suunnitelmiin siten, että samalla varmistetaan kokonaisvaltainen kehys työllisyyspaketissa ehdotetuille alakohtaisille toimintasuunnitelmille;
29. huomauttaa, että on tärkeää elvyttää uudelleen Bolognan prosessi tarttumalla toukokuussa 2015 Jerevanissa järjestetyn ministerikokouksen tarjoamaan tilaisuuteen siirtyä uusiin ja kehittyneempiin yhteistyömuotoihin, joita olisi ryhdyttävä toteuttamaan viipymättä;
30. katsoo, että komission olisi varmistettava, että Erasmus+ -ohjelma kaikkine siihen kuuluvine toimineen, ohjelman urheilutoiminnot mukaan luettuina, pannaan asianmukaisesti täytäntöön; katsoo, että on tärkeää yksinkertaistaa ohjelmaan osallistumista koskevia järjestelyjä, jotta se saavuttaisi mahdollisimman monia ihmisiä ja järjestöjä;
31. katsoo, että urheilun luomia synergia vaikutuksia olisi käytettävä eurooppalaisten nuorten työllistyvyyden parantamiseen, sillä urheilu on yksi Euroopan talouden moottoreita.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	5.5.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 22 –: 4 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Kashetu Kyenge, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Hermann Winkler